

At rejse er at skabe : velstand

PRODUKTIVITET: Et nyt forskningsprojekt sætter lighedstegn mellem Danmarks rejseaktivitet og produktivitet. Rejser er ifølge undersøgelsen en væsentligere faktor for velstand end handel, og det åbner helt nye politiske overvejelser, mener professor Carl -Johan Dalgaard .

Af JONAS HØY BRUUN

N år danskere i kortere eller længere tid flytter arbejdspladsen væk fra landets grænser, bliver det i den offentlige debat ofte koblet sammen med store væksttab og såkaldte brain drains for den danske økonomi.

Men faktisk er ind-og ud-flytninger fra Danmark også forbundet med en hidtil overset og anderledes positiv effekt: Høj rejseaktivitet er nemlig lig med høj produktivitet og velstand. Det er hovedkonklusionen i en ny videnskabelig artikel under navnet "Flows of People, Flows of Ideas, and the Inequality of Nations", der er skrevet af de to økonomiprofessorer Thomas Barnebeck Andersen fra Syddansk Universitet og Carl -Johan Dalgaard fra Københavns Universitet.

Danmark er blandt de 20 lande i verden med den største rejseaktivitet set i forhold til arbejdsstyrken, og det er ifølge de to professorers forskning den altafgørende årsag til, at velstanden i Danmark er så høj sammenlignet med andre lande, hvis befolkning ikke rejser så ofte.

»Vores forskning viser, at vi har en helt enorm glæde af de folk, der rejser ud i verden.

Udlandsdanskene bidrager med langt mere, end man lige umiddelbart har gået og troet,« siger professor Carl -Johan Dalgaard .

Han peger på, at udvekslingen af viden, idéer, teknologi og nye arbejdsgange sker hurtigst i de lande, hvor der er høj rejseaktivitet. Det kommer til udtryk i Thomas Barnebeck Andersen og Carl -Johan Dalgaards beregning af, hvor meget produktiviteten forøges herhjemme, hvis der sker en stigning i antallet af ind-og udrejser. Og det er ikke småting, samfundet kan tjene.

Regnestykket viser således, at en forøgelse af rejseaktiviteten på 5 pct. ville skabe en velstandsforbedring på 1 pct.

Det ville herhjemme svare til en vækst på 18 mia. kr.

»Det er ikke et ukendt synspunkt, at en øget globalisering har betydning for vækst.

Men vi har altid forbundet væksten fra globalisering med handel, og derfor ligger fokus fra politikerne på at styrke eksempelvis konkurrenceevnen med fordelagtige skatteforhold. Vores studier viser, at der er en anden dimension af globaliseringen, som har en endnu stærkere effekt på produktiviteten, nemlig rejseaktivitet. Det åbner et helt nyt sæt af politikker i et vækstperspektiv,« mener Carl -Johan Dalgaard og påpeger dermed, at politikerne skal være yderst forsigtige med tiltag, der begrænser den frie bevægelighed.

Advarer mod lukkethed »Hvis man fra politisk side eksempelvis prøver at mindske folks lyst til at rejse ud efter endt uddannelse for at holde på arbejdsstyrken, eller man laver begrænsende indgreb i kampen mod terror, skal man være opmærksom på, at det fører et prisskilt med sig. Der skal ske en nøje afvejning af, om det fører gevinster med sig, der er større end tabet af produktivitet ved at holde danskerne hjemme og udlændingene ude.« De to økonomiprofessorers studier bygger udelukkende på det makroøkonomiske niveau, men Carl -Johan Dalgaard ser god fornuft i, at erhvervsledere øger rejseaktiviteten i deres virksomhed.

»Det er ikke noget, vores studier påviser, men det lyder plausibelt, at det samme gør sig gældende på virksomhedsplan,« vurderer han.

De nyeste tal fra 2007 viser, at vi herhjemme havde 6,6 mio. udrejser og 4,8 mio. indrejser.

Set i forhold til indbyggertallet placeret det Danmark helt i toppen sammen med andre velstandslande som Sverige, Singapore og Hongkong.

jhb@jp.dk

Fakta: SAMMENHÆNG

REJSEAKTIVITET OG PRODUKTIVITET

Alle former for rejseaktivitet - hvad enten det er ferie eller arbejdsrelateret - skaber øget vækst.

Udvekslingen af viden, idéer, teknologi og nye arbejdsgange sker hurtigst i de lande, hvor der er høj rejseaktivitet.

Det er ifølge forskernes undersøgelse bl. a. parametre som et lands geografiske størrelse, længden på landets kystlinje og antallet af lande, der grænser op, som har været bestemmende for rejseaktiviteten.

Der er i undersøgelsen taget højde for, at vi i Danmark rejser mere, fordi vi har flere penge.

Kilde: Carl -Johan Dalgaard .

Billedtekst: Hvis der sker en stigning i rejseaktiviteten på fem pct. i den danske arbejdsstyrke, vil det skabe en vækst i velstanden på en pct. I kroner og ører svarer det til, at velstanden øges med 18 mia. kr. Det viser nye beregninger.

Modelfoto: Paul Hardy Professor Carl -Johan Dalgaard . Foto: Nanna Kreutzmann

Titel	
Stednavne	DANMARK
Emneord	ERHVERV
Personer	
Virksomheder	

Alt materiale i Infomedia er ophavsretligt beskyttet

Kunden må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med Infomedia. Overført (downloadet) materiale skal slettes efter anvendelsen og må ikke indlægges i informationsgenfindingsystemer, som for eksempel elektroniske postsystemer, databaser, fælles netværk eller lignende.

Videreformidling

Kunden må foretage videreformidling (ved videreformidling forstås kopiering, distribution via elektronisk post, tilrådighedsstillelse i databaser, på netværk eller lignende) af modtagne overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt med Infomedia.